

ภพชาติ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาพูดเรื่องธรรมะเห็นใหม่ เวลาเราพูดเรื่องธรรมะ พวกเรานี่ เราเป็นชาวพุทธ เราถึงหวังมรรคผลนิพพาน ถ้าพูดถึงธรรมะ เรารู้ว่า เราอยากได้มรรคผล ได้นิพพาน แต่เวลาปฏิบัติเห็นใหม่ เวลาปฏิบัติ จิตมันออกนอกกลุ่มนอกทาง อย่างเช่นเรื่องภพเรื่องชาติ เรื่องภพเรื่องชาตินี้แหละ เราจะเน้นย้ำตลอด เพราะเรารู้ว่า คนนี้มันชอบรู้ มันอยากรู้ตรงนี้

พออยากรู้ตรงนี้แล้วมันเป็นทางผ่านด้วย ทางผ่านเพราะอะไร ทางผ่านเพราะเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ วิชชา ๓ นี้ บุพเพนิวาสานุสสติญาณ อันนั้นนะมันอดีตชาติ มันเป็นอดีตชาติอยู่แล้ว มันเป็นทางผ่านไง

เหมือนเราจะกินไข่นี้ เราจะกินไข่ เราไม่ตอกไข่เราจะได้กินไข่ใหม่ ถ้าเราจะกินไข่ เราไม่ตอกไข่ แล้วเราจะเอาไข่มาทอดได้อย่างไร เปลือกไข่เรากินไม่ได้ แต่เราจะกินไข่ จิตก็เหมือนกัน ตัวจิตคือตัวพลังงานนะ แล้วสิ่งที่เวรกรรมนะ สังขารที่มันครอบงำอยู่นี้ สิ่งที่มาครอบงำ นั่นล่ะคือเปลือกไข่

สิ่งที่คือเปลือกไข่ ทำอย่างไรก็ได้แล้วแต่ มันต้องผ่านเปลือกไข่นี้เข้าไป นี่เรื่องภพชาติ มันคือเปลือก เพราะภพชาตินี้มันต้องหมุนเวียน เวียนตายเวียนเกิดไปอยู่แล้ว เรื่องภพเรื่องชาตินี้มันก็เหมือนเปลือกไข่นี้ แล้วเราจะเอาไข่มาทำอาหารนี้ เราหยิบที่ไข่ เราจะไม่โดนเปลือกไข่มันจะเป็นไปได้ได้อย่างไร

ทีนี้ พอหยิบไปที่เปลือกไข่ เราก็คิดว่าเปลือกไข่คือไข่ เพราะเปลือกไข่มันแข็งไข่ไหม แต่ในไข่นี้มันเป็นวัน มันจับต้องไม่ได้ ถ้ามันไม่มีเปลือกบรรจุมันมา นี่ตัวจิตคือตัวพลังงานตัวนั้น ทีนี้ตัวเปลือกไข่นี้ คือเรื่องภพเรื่องชาติ เรื่องเวรเรื่องกรรม พอมันจะเข้าไปถึงเรื่องธรรมะนี้มันก็ต้องผ่านบุพเพนิวาสานุสติญาณ

แต่คนเวลามันเข้าไปรู้แล้ว มันไปคิดเข้า พอไปคิดเข้า ทุกคนก็อยากรู้ตรงนี้ๆ แต่ถ้าเป็นความจริงนะ มันต้องรู้ มันรู้เอง พอมันรู้เองขึ้นมา สิ่งที่มีมันรู้แน่ อย่างเช่นหลวงปู่สีนี้ ท่านเล่าต่อๆ กันมาเห็นไหม เวลาท่านเห็น ท่านเห็นไปหมดละ ว่าหลวงตานี้เป็นราชา แต่ท่านไม่ระบุว่าใคร

ถ้าระบุแล้วมันเป็นประเด็น พอระบุแล้วเป็นประเด็นมีการโต้แย้ง เพราะอะไรรู้ไหม คุณดูอย่างเวลาเขาเข้าทรงกันนะ ศาลอะไรนะ ศาลท่านพ่อ ร.๕ อะไรนะ คุณดู ในเมืองไทย เขาทำวิจักษณ์ะ ตอนนี้ทางวิชาการเขาทำวิจัย

ศาลเสด็จพ่อ ร. ๕ มีอยู่ สองหมื่นกว่าศาล ทีนี้สองหมื่นกว่าศาลนี้ จิตหนึ่ง จิตหนึ่ง ถ้าพูดถึงถ้าศาลนี้มันต้องมี สมมุตินะ อันนี้เราไม่เชื่อ สมมุติว่าถ้าเป็นการเข้าทรง ร. ๕ จริง มันต้องมีศาลเดียว เพราะจิตหนึ่ง จิตนั้นจะลงประทับที่ศาลไหน ก็ศาลนั้นเป็นของจริง อีกสองหมื่นกว่าศาลนั้นปลอมหมดเลย

ทุกคนอ้างว่า เข้าทรงเสด็จพ่อ ร. ๕ แล้วมันเป็นไปได้ไหม เราบอกเลย ไม่ใช่ด้วย เพราะเสด็จพ่อ ร. ๕ เกิดแล้ว เกิดเป็นมนุษย์อยู่ จิตอันนั้นไม่มี จิตที่ยังหมุนเวียนอยู่ ที่มาประทับทรงไม่มี ทีนี้สิ่งที่ไม่มี ทำไมรูปเคารพเห็นไหม ที่พระรูปทรงม้าเห็นไหม ทำไมมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ละ ทำไมมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำไมเวลากราบขอพรสิ่งใด จะได้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ละ

เราดูโบสถ์ไหม โบสถ์นี่เป็นที่เคารพเห็นไหม โบสถ์นี่เป็นที่เคารพมีพระประธาน ทำไมเขาสร้างรูปยักษ์ไว้หน้าโบสถ์ละ รูปยักษ์สร้างไว้หน้าโบสถ์ทำไม เขาให้รักษาไหม

ถ้าพูดถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์นะ มันมีเทวดารักษา มันมีจิตวิญญาณคุ้มครอง สิ่งที่ทำประโยชน์นะ มันมีไปหมดล่ะ แล้วดวงวิญญาณดวงไหนมันเป็นความจริง จิตดวงไหนมันเป็นความจริง แล้วเราเอาอะไรพิสูจน์กัน

นี่เรื่องภพเรื่องชาติ มันเป็นความจริงอันหนึ่ง แล้วมันเป็นหนึ่งเดียว แต่เพราะพวกเรา นี่ ประสาเรานะ เราดูจิตของพวกเรานี้ ความรู้สึกของเรานี้ เหมือนเด็กน้อย เด็กน้อยนี่ดูสิเห็นไหม เรามีลูกเล็กๆ เห็นไหม แม่นี่อะไร แม่นี่อะไร มันจะถามทั้งวันเลย เด็กเล็กๆ นี่มันจะถามทั้งวันล่ะ นั่นอะไร นี่อะไร

จิตเราเนเวลาปฏิบัติไป มันเป็นแบบนั้นล่ะ มันเหมือนเด็กน้อย พอเด็กน้อยนี้ มันไปเจอสิ่งใด มันไม่เข้าใจอะไรเลย มันจะไม่เข้าใจอะไรหรอก พอเจออะไรเข้า มันก็ว่าเป็นความจริง เป็นความจริง แต่ลองพัฒนาไปสิ ลองพัฒนาไป ลองปฏิบัติไปนะ แล้วเรื่องอย่างนี้ นี่เราจะบอกว่านะ สิ่งที่เราต้องรู้เพราะอะไร

สิ่งที่เราต้องรู้เพราะว่า ทุกคนนี้ ลังเลสงสัยในตัวเราไหม ที่เรามีกิเลสกันอยู่นี้ อวิชชาครอบงำ ตัวเราเองไม่รู้จักตัวเราเอง เรา รู้จักแต่ว่า แม่ตั้งให้ว่านาย ก. นาย ข. นาย ง. แม่ตั้งให้ แต่ตัวเองไม่รู้จักตัวเอง พอทำสมาธิเข้าไปนะ นั่นล่ะคือตัวตนของเรา เพราะจิตเป็นสมาธิ ตัวเองยังไม่รู้จักตัวเอง เพราะมันลังเลสงสัยในตัวเอง มันถึงเป็นอวิชชาครอบงำเราอยู่

ตัวเองยังไม่รู้จักตัวเองเลย แล้วสิ่งที่ลึกกว่านั้น คืออดีตชาติ ทุกคนนี้ ไ้เรื่องความอยากรู้นี้มันเป็นเรื่องธรรมดา พอเรื่องความอยากรู้เป็นเรื่องธรรมดานี้ มันจะชักนำให้เราลังเลสงสัย ชักนำให้เราไปยึดติดตรงนั้นว่า ใครรู้ใครเห็น คิดว่าจะมาปลดเปลื้องความลังเลสงสัยของตัวใจ

สมมุติว่าเรารู้ว่าเมื่อชาติที่แล้ว อ้าว แล้วชาติก่อนล่ะ แล้วชาติโน้นล่ะ แล้วชาติต่อไปล่ะ อ้าวแล้วชาติไหนล่ะ แล้วชาติไหนเป็นชาติจริง ชาติไหนเป็นชาติปลอม อ้าว แล้วเอาชาติ

ไหนด มันมีจริงนะ มันมีจริง มันมีจริงเพราะอะไรรู้ไหม

สังเกตได้ไหม เวลาเราเน้นเรื่อง เวลาเราเทศน์นี้ เราจะบอกว่าพันธกรรมทางจิตตลอด
พันธกรรมทางจิตตลอด เพราะอดีตชาติมันส่งความคิดเรามา

ความคิด ความนึก ความเป็นเรานี่ ความยึดมั่นถือมั่นของคนแต่ละคนนี่ มันมาจาก
พันธกรรมของจิตแต่ละดวง ที่มันสร้างมาทั้งนั้นเลย

พันธกรรมทางจิตนี่คือ บุพเพนิวาสานุสติญาณ นี่ละคืออดีตชาติ แล้วพอมานะ
ปัจจุบัน ในปัจจุบันธรรมะนี้ มันแก้เข้ามาที่นี้ พอมันแก้เข้ามาที่นี้ คุณสิ สิ่งที่คุณที่เห็น ถ้าไม่มี
พันธกรรมทางจิต ทำไมคนเราเกิดมาอำนาจวาสนาต่างกัน แล้วพอเกิดมานะ คนที่มีอำนาจ
วาสนานะ คนที่เกิดมาแล้วมีสถานะที่ดีนี้ โทษนะ โง่เขละเยะเลย

เกิดมานะ มันมีวาสนามากนะ มันมีอำนาจด้วยนะ แต่โคตรโง่เลย คนมีวาสนามัน
ต้องฉลาดสิวะ ทำไมมันโง่ขนาดนั้นละ อำนาจวาสนาคือการกระทำ คือบุญกุศล ใ้อังโง่
ฉลาดนี่คือกรรมนะ กรรมที่มันทำมานี้ เรามีอำนาจวาสนาหรือเราทำดีมา เราได้สถานะ คนที่
มีวาสนาอย่างนี้ คนฉลาดก็มีคนโง่ก็มี คนปานกลางก็มี ตัวแปรนี้มันเยอะมาก พอคำว่าตัว
แปรเยอะมาก พอเวลาภาวนามันจะมีปัญหาเรื่องอย่างนี้ เข้ามาเยอะมากเลย

ทีนี้ถ้ามันมีปัญหาเยอะมากๆ นี่ เหมือนเราเนี่ย เรามีอำนาจวาสนา เกิดในสถานะที่ดี
สถานะคือว่าครอบครัวที่ดี คือเกิดมามีสถานะ มีอำนาจวาสนา มีอำนาจ แต่อำนาจเห็นไหม
บางคนใช้อำนาจในทางที่ถูก บางคนใช้อำนาจในทางที่ผิด บางคนมีอำนาจมานะ คนที่ฉลาด
นะ อำนาจมีไว้เพื่อประดับ อำนาจไม่ได้มีไว้เพื่อใช้

ถ้าใช้อำนาจเมื่อไหร่ อำนาจจะน้อยไปเรื่อยๆ อำนาจนี้ ถ้าเรามีอำนาจอยู่ทุกคนจะ
เกรงใจ ทุกคนจะกลัว แต่อำนาจลงใช้ไปแล้วนะ ยิ่งเราใช้อำนาจไปนี่ สังเกตสิ เวลาเราทำ

อะไรไปนี้ มันจะบั่นทอนความเชื่อถือเราไปเรื่อยๆ มันจะบั่นทอนอำนาจเราเองนี้ ไปเรื่อยๆ

ทีนี้ถ้าอำนาจเราไม่ใช่ เรามีอำนาจแต่เราไม่ใช่อำนาจ เรารักษอำนาจนั้นไว้ เราจะมีอำนาจตลอดไป ถ้าเรามีอำนาจนะ เราใช้อำนาจบ่อยๆ นะ การใช้อำนาจออกไปนี้ ทุกคนโดนอำนาจนั้นไปกระทำ ทุกคนนั้นคิดอย่างไร แล้วสังคมที่เขาเห็นอยู่ ที่เราใช้อำนาจที่ถูกหรือที่ผิดนี้ เขาจะคิดอย่างไร

ดูอย่าง ในหลวงเราไม่เห็นไหม ในหลวงนี้เปรียบเหมือนแผ่นดิน แผ่นดินนี้ะ ใครจะเหยียบ ใครจะขยำ ใครจะทำอย่างไรก็ได้ แต่ทุกคนเคารพนะ ในหลวงเคยออกมาแะเรื่องอะไรไหม อะไรไม่พอใจก็เสียบ อะไรเจ็บปวดก็เสียบ อำนาจไม่ได้ใช้เลยนะ อำนาจเต็ม อำนาจมีอยู่เต็มไม่ได้ใช้เลย

แต่ลองใช้สิ พอใช้ไปแล้วมันมีสองฝ่ายอยู่โดยธรรมชาติ คือคนที่เห็นด้วยและคนที่ไม่เห็นด้วย ไอ้คนที่ว่าเห็นด้วย ก็ว่าถูกต้อง ไอ้คนที่ไม่เห็นด้วยมันก็ทอนอำนาจนั้นไป ทอนอำนาจนั้นไป นี่เราจะบอกว่า คนที่มีอำนาจวาสนา ทำไมบางคนถึงไม่มีปัญญาเอาเลย ทำไมบางคนมีปัญญามาก

นี่พอมีปัญญานี้ มันทำให้เราสวณรักษากลับมาข้างในเรานะ กลับมาในการประพฤติปฏิบัติของเรา คำว่าประพฤติปฏิบัตินี้ ถ้าจิตไม่ละเอียดยังมันไม่ประพฤติปฏิบัตินะ มันจะออกหาข้างนอก อย่างที่ว่านี้ อยากรู้จิตชาตินี้ ความลึกลับสลับอันนี้ ทุกคนก็อยากรู้อยากเห็น

ถ้าอยากรู้อยากเห็นนะ เห็นแล้วมันได้อะไร ถ้าคนที่มีหลักนะ เห็นแล้วนะ มันเป็นเรื่องหนึ่ง มันเตือนใจเราไง อย่างที่ว่านี้ เป็นจักรพรรดิ นี่ดูอย่างพระเจ้าอโศกมหาราช พระเจ้าอโศกมหาราชนะ นี่เวลาใจที่เป็นธรรมนะ เวลาอ่านธรรมบท อ่านแล้วมันคิดมาก พระเจ้าอโศกมหาราชนี่ ที่แรกมีอำนาจมาก ด้วยอำนาจด้วยกองทัพ ยึดหมด ฆ่าหมด ยึดหมดเลย

สุดท้ายแล้ว เพราะอำนาจวาสนา ไปเห็นถึงว่า ฝ่ายยี่ดจะได้เมืองนี้ คนตายมหาศาล
ทั้งนั้นนะ เราไม่เอาอีกแล้ว ก็เลยใช้ธรรม เห็นไหม ใช้ธรรมให้ทุกคนเห็นดีเห็นงามด้วย สิ่ง
นี้เผยแผ่ไปๆ สุดท้ายนะ ทำแต่บุญทำแต่บุญไง ที่นี้พอตอนใกล้จะเสียชีวิต เพราะทำบุญมาก
พอทำบุญมากท้องพระคลังข้างที่มันน้อยไป

ที่นี้พอสั่งให้ทำ อำมาตย์ไม่ยอมทำ ท่านก็โกรธ เพราะติดบุญ ติดดี พอติดดีตายไป
พร้อมกับความโกรธ ไปเกิดเป็นงูเห่าลื้อม ในธรรมบทว่าไปเกิดเป็นงูเห่าลื้อม ก่อนที่จะตายนะ
ไปถามอาจารย์ของตัวว่า เราเนี่ย สร้างวัดมา ๘๔,๐๐๐ วัด เป็นญาติกับศาสนาหรือยัง เพราะ
อยากเป็นญาติกับศาสนามาก อาจารย์บอก ยัง

ถ้าอยากเป็นญาติกับศาสนาต้องทำอะไร ต้องเอาสายเลือด ลูกนี้ สายเลือดนอก
เอาเลือดเนื้อเชื้อไขเรา เข้ามาในศาสนา จะได้เป็นญาติกับศาสนา ก็ไปขอร้องให้ พระมหิ
นทร์ กับน้องสาวบวช เห็นไหม พระมหินทรก็มาบวช บวชก็มาเป็นพระอรหันต์

เด็กมันก็ไม่ได้มีความตั้งใจมาก แต่พอไปพูดให้บวช พอบวชเสร็จแล้วนี่ได้เป็นพระ
อรหันต์ แล้วมาเผยแผ่ ส่งมาที่ลังกา ลังกานี้ส่งมาสององค์นี่ เป็นลูกของพระเจ้าอโศก ส่งมา
ที่ลังกาไง ที่นี้พอมาเผยแผ่ธรรมนี้ พระอรหันต์มีฤทธิ์มีเดชมาก เวลาเข้าสมาบัติใจ พระ
อรหันต์ใจ มันมีความสุขอยู่แล้ว แล้วเข้าสมาบัติ

พอเข้าสมาบัติมันมีความสุขมาก พระมหินทรมีความสุขมาก โอ้โฮ วิมุตติสุข มันไม่
มีอะไรในโลกนี้เทียบ สุขมาก สุขนี้ได้แต่ไหนมา สุขนี้มันได้มาอย่างไร ได้มาจากพ่อขอให้
บวช ถ้าพ่อไม่ขอให้บวชนะ เราก็จะไม่ได้สุขอย่างนี้หรอก เราก็จะอยู่กับทางโลกนั่นล่ะ สุข
นี้ได้มาจากพ่อ พ่อเป็นคนชี้หน้าให้ แล้วพ่อนี้ พระเจ้าอโศกตายไปแล้วนี่ พ่ออยู่ไหน กำหนด
จิตดู งูเห่าลื้อมนะ มันอยู่ในทะเล มันกำลังหาเหยื่อของมันนะ มีฤทธิ์นะ ไปถึงเลย กำหนด
ด้วยฤทธิ์เลย

“พ่อ พ่อสร้างบุญมาตั้งเยอะนะ แล้วพ่อมาไล่เหยื่อ มาฆ่าสัตว์อย่างนี้ ทำอย่างนี้ได้
อย่างไร”

นี่มันชาติแรก ชาติที่พึ่งตายจากพระเจ้าอโศกมา มันก็สะท้อนใจไง สัตว์มันยังเข้าใจ
นะ ที่นี้ก็จำศีล พอสัตว์จำศีลนี้ งูไม่กินอาหารมันอยู่ได้ไหม มันก็ตาย พอตายนี้ ตอนที่
พระเจ้าอโศกตายด้วยความโกรธนะ สร้างบุญกุศลมา สุดท้ายตายด้วยความโกรธ

พอตายก็มาเกิด มาเกิดที่ลังกาเนี่ย เกิดมาก็เกิดเป็นชาวบ้านนอกนี้ แล้วได้บวช บวช
เสร็จแล้วเนี่ย เราจำชื่อไม่ได้ เป็นพระอรหันต์ เป็นพระอรหันต์นะ อยู่ในธรรมบทที่หลวงตา
พูดบ่อย พอเป็นพระอรหันต์ปั๊บนี้

พวกกษัตริย์สมัยที่ลังกาเนี่ยเขา ทุกคนอำมาตย์เขาก็พยายามจะดึงกษัตริย์ไปหาอาจารย์
ของตัวไง นี่ อดีตพระเจ้าอโศกก็เป็นพระอรหันต์ ลูกศิษย์ก็ไปเอากษัตริย์มาหาเหมือนกัน แต่
มาถึงนะ พระอรหันต์ อดีตพระเจ้าอโศกนะ คิดมืออย่างนี้ เป๊าะๆๆ กษัตริย์ กิดคูลี เขาเป็น
กษัตริย์เข้าไปเนี่ย พระก็ต้องมีความเรียบร้อยพอสมควรนะ

กษัตริย์นะ สมัยโบราณกษัตริย์นี้ สมบูรณ์ญาติมิตรราชย์นี้มาได้หมด ตัดหัวได้
ทั้งนั้นนะ แล้วไปถึงนี้ พระกำลังนั่งคิดนี้อยู่ เป๊าะๆๆ นี่ รับไม่ได้ รับไม่ได้ก็กลับ รับไม่ได้
รับสภาพข้างนอกไม่ได้ พอกลับไปแล้วเนี่ย ถึงเวลาที่ไม่ว่าเชื่อ พออำมาตย์นั้นเขากลับมา กลับมา
อยู่ในธรรมบท มาเฝ้ามาหาอาจารย์ของตัว มาหาพระอรหันต์นะ

บอกอาจารย์ “อาจารย์ทำไมทำอย่างนั้นล่ะ” เพราะเขารู้ว่าอาจารย์เขาไม่เป็นอย่าง
นั้น แต่เวลากษัตริย์มาแสดงตัวให้กษัตริย์ เห็นอย่างนั้น ถามว่าทำไมคิดนี้อย่างนั้นล่ะ มัน
เหมือนเด็กๆ นี่ อดีตพระเจ้าอโศกบอกว่า

“ธรรมดาอยู่ใกล้กษัตริย์นี้มันอันตราย ถ้าพูดถึงทำดีก็ได้ดีมาก แต่ถ้าทำผิดใจนี้

กษัตริย์นะ ก็จะให้โทษประหารชีวิตได้ แต่สิ่งที่สำคัญไม่ใช่ตรงนั้น สิ่งที่สำคัญคือว่าท่านจะนิพพาน คือชีวิตเรามันจะล่วงตาย ภายในวันสองวันนี้ ถ้าพูดไปนี้ มันก็มีการโต้แย้ง เพราะคำพูดของคน แล้วกษัตริย์ ฟังแล้วมันอาจจะแบบว่าใจไม่ลงใจ เราจะนิพพานอยู่แล้ว”

นี่พูดถึงสร้างบุญมากนะ พอพูดว่าจะนิพพาน พูดอย่างนั้นจบ อำมาตย์ก็กลับ พอวันรุ่ง สองวันรุ่งก็นิพพาน พอนิพพานพอตายนะ นี่มันจะไปเข้ากับ เราจะเทศน์บ่อยเรื่องอย่างนี้ เข้ากับพระสมัยพุทธกาลที่บวชนะ พระอรหันต์ในสมัยพุทธกาลนะ เอหิภิกขุ พอสำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้วขอบวชกับพระพุทธเจ้านี้

พระพุทธเจ้าบอก “เธอจงเป็นภิกษุมารเกิด” มันจะมีบริวาร ๘ นี่เป็นทิพย์ ลอยมากกลางอากาศ เราเชื่อกันไหม ลอยมากกลางอากาศนะ คนที่สร้างมานี้ มันจะมีบริวารทิพย์นี้ลอยมาแล้วจะได้ออกบวชด้วยบริวาร ๘ นั้น แต่มีคนเดียว นี่คือบุญของแต่ละคนที่สร้างมา

พาหิยะ ที่ว่าขอบวชกับพระพุทธเจ้านะ ฟังธรรมคนเดียวเป็นพระอรหันต์เหมือนกัน ขอบวช พระพุทธเจ้าบอกว่า ก็เธอไม่มีบริวารนะ เธอต้องหาบริวารมาก่อนสิ พระอรหันต์นะ ไปหาบริวารอยู่นะ ควายขวิดตายเลย คูสิ พระอรหันต์เหมือนกัน แต่บารมีอำนาจวาสนาไม่เหมือนกัน

อดีตพระเจ้าอโศกนี่ก็เหมือนกัน เพราะทำบุญมามากไป พอตายคืนนั้นปั๊บ ภายนี้มันลอยขึ้นไปบนอากาศนะ ศพนี้ลอยขึ้นไปบนอากาศ โลงทองคำนั้น ลอยมากกลางอากาศ โลงทองคำนั้น กับศพอดีตพระเจ้าอโศก เข้าไปอยู่ในโลงทองคำนั้น แล้วฝาโลงทองคำก็ปิด ปิดเสร็จแล้วนี่ ลอยไปราชวังของกษัตริย์ที่มาหาที่ไม่เชื่อนะ ลอยไป ๓ รอบ พอลอยไป ๓ รอบนี่

อำมาตย์นั้นก็รีบไปตามกษัตริย์ออกมาดู บอกว่านี่ มีสิ่งมหัศจรรย์เกิดขึ้นแล้วนี่ มีโลงทองคำลอยอยู่กลางอากาศให้เราเห็น กษัตริย์นั้นก็รีบออกมาดู ที่แรกไม่เชื่อ มาเรียกบอกนี้

อาจารย์ พระองค์นั้นนะ ตายแล้ว แล้วตอนนี้มีโลงทองคำมาลอย มันจะเป็นไปได้อย่างไร
ก็ไปเห็นมายังคิดนี้ว่าอยู่ เป๊าะๆ เลยนะ

คือจิตใจไม่เชื่อเลยนะ มันเป็นไปได้ ไม่ได้ คือไม่เชื่อเลย มันขัดแย้ง คือหัวใจมันไม่เชื่อ
แต่พอออกมาดู โอ้โฮ เห็นลอยอยู่กลางอากาศ หมุนลอยอยู่ ๓ รอบ ก็มลงกราบเลยนะ ก็มลง
กราบแล้วกราบอีกนะ นี่พูดถึงการสร้างบุญญาธิการมา

สิ่งที่สร้างมานี้มันมีของมัน แต่มันจะให้ผลตอนไหนนี่ กรรมเป็นอจินไตย ทำดีขนาด
ไหนนี่มันเป็นความดี นี่พูดถึงเรื่องภพชาตินะ ภพชาตินี้มีจริง อดีตชาตินี้จับต้องได้หมด จับ
ต้องได้เรายืนยัน

ยืนยันคือว่า ใจของพวกเราในความรู้สึกลึกซึ้งนี้มันเป็นโปรแกรม โปรแกรมนี้มันซับซ้อน
อยู่ที่นี้ ร่างกายนี้เหมือนๆ กับเครื่องคอมพิวเตอร์เห็นไหม โปรแกรมอันนี้มันมีอยู่ โปรแกรม
อันนี้ถ้าเราป้อนข้อมูลเข้าไป มันก็เก็บไว้ในนั่นตลอดไป ดีหรือชั่ว การกระทำของเรา มัน
อยู่ในโปรแกรมอันนั้นหมด และมันจะให้ผลเมื่อไหร่เท่านั้นเอง

ถ้าพูดอย่างนี้นะ อย่างที่พูดเมื่อวานนี้ บอกถ้าพูดเป็นของตายตัวอย่างนี้ มันเป็นฮินดู
เขาว่าเป็นฮินดู ฮินดู จิตนี้เป็นของคงที่ เป็นอาตมัน มันต้องไปอยู่กับอาตมัน นั่นเป็นฮินดูนะ
แต่ศาสนาพุทธนี้ไม่ใช่!

ศาสนาพุทธบอกจิตนี้มีอยู่ ปฏิสนธิจิตนี้มีอยู่ แต่พระพุทธเจ้าสอนถึงอนัตตา สอนถึง
การกระทำของจิต จิตนี้มันมีการกระทำของมัน แล้วมันสะอาดบริสุทธิ์ของมัน ไม่ใช่กลับไป
อยู่ที่อาตมัน ไม่ใช่กลับไปอยู่ที่ตัวจิตนั้น ตัวจิตนี้เป็นปฏิสนธิจิต มันเป็นฐิติจิต มันจิตเป็น
พื้นฐาน มันเป็นภพ สิ่งที่เป็นภพนะ ถ้ามีการกระทำ มีมรรคญาณนี้

มรรคญาณมันจะเข้ามาทำลาย อย่างที่อดีตชาตินี้ มันไปรู้ด้วยสมาธิ รู้ด้วยเจโต รู้ด้วย

ความรู้ความเห็น รู้ด้วยพลังงานใจ พลังงานนี้ ย้อนกลับเข้าไปในข้อมูลนะ มันก็ไปเห็นข้อมูลนั้นใช่ไหม ข้อมูลคือโปรแกรมในหัวใจ ถ้ามันย้อนเข้าไป แต่พลังงานตัวนี้ มันทำให้สะอาดไม่ได้ ถ้ามันไม่มีปัญญา

ทีนี้ถ้าเกิดมันเป็นปัญญาขึ้นมา นี่ปัญญาวิมุตติ ที่ว่าคำว่าปัญญาๆ นี่ ปัญญาวิมุตติ ปัญญาคือธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปัญญาวิมุตติจะเข้ามาชำระกิเลส ชำระกิเลส คือชำระตัวพลังงาน ในพลังงานนั้นมันมีข้อมูลอยู่ ทีนี้มีข้อมูลอยู่นี้ ข้อมูลนี้เป็นข้อมูลในธรรมชาตินะ คูลี

“นรกสวรรค์นี้ พระพุทธเจ้าบอกว่ามันมีอยู่แต่ดั้งเดิม สิ่งทุกอย่างมันมีอยู่แต่ดั้งเดิม”

พระพุทธเจ้าไม่ได้สร้างสวรรค์มาหลอกใคร ไม่ได้สร้างนรกมาหลอกใคร ภพชาติ มันมีของมัน โดยธรรมชาติของมัน อย่างนี้ ข้อมูลนี้มันเป็นข้อมูลใช่ไหม แต่กิเลสนะ กิเลสความเห็นผิด อวิชชาที่มันใช้ข้อมูลนั้น ข้อมูลนี้ทำดีก็คือทำดี ทำดีในอติตชาติ ทำชั่วในอติตชาติ มันแก้ไขอะไรได้ มันเป็นข้อมูลคือการที่เรารับรู้ประวัติศาสตร์มันแก้ไขอะไรได้ แต่มันให้ผล

ให้ผลคือเป็นพันธกรรมทางจิตที่ว่ามัน ใจ ทำชั่วมันให้ผลเป็นชั่ว ทำดีมันให้ผลเป็นดี แต่ผลที่มันให้มาคือผล ผลที่ให้มาคือวิบาก แต่ในปัจจุบันนี้ ถ้าเรามีปัญญาของเรา ปัญญาอันนี้มันจะไปแก้ไข แก้ไขที่ไหน แก้ไขที่ตัวโปรแกรม ตัวโปรแกรมมันเป็นตัวโปรแกรมเฉยๆ นะ แต่ตัวอวิชชา ตัวตัณหา ตัวกิเลสที่มันใช้ข้อมูลนะ ตัวอวิชชาใช้ข้อมูลนะ

อย่างที่เรากล่าวว่า คนมีอำนาจวาสนา มาเกิดเป็นคนที่มีความวาสนามาก ทำไมมันโง่เงาเบาปัญญานัก ทำไมบางคนมันเกิดมาเหมือนคนทำดีมันมีปัญญามากนัก แล้วปัญญาอย่างนี้ คนมีอำนาจวาสนา คนทุกข์ คนทุกข์จะเข็ญใจ เขาก็มีปัญญาได้เหมือนกัน ปัญหานี้มีได้ทุกคนละ คนจะร่ำรวย คนทุกข์ คนจน ปัญญามันเกิดได้ทั้งนั้นละ แต่อำนาจ

วาสนาเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ปัญญามันเป็นอีกเรื่องหนึ่ง

นี่เวลาถ้ามันมีปัญหาเข้ามาเห็นไหม นี่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศาสนาเราที่จะมาแก้กิเลสละ มันไม่ใช่ไปแก้ที่ภพที่ชาติ ภพชาตินี้มันแก้ไขอะไรไม่ได้ มันเป็นสิ่งที่สร้างมา สิ่งที่เราสร้างมาแล้ว แต่ในปัจจุบันนี้ธรรมะมันจะมาแก้ไขตรงนี้ไง มันถึงว่าเป็นปัญญา วิมุตติ เจโตวิมุตตินี้ไง มันไม่มีธรรมชาติวิมุตติ

ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมชาติวิมุตติมันไม่มี มันเป็นไปได้ไม่ได้หรอก ธรรมคา ธรรมชาตินะ ผิดทั้งนั้นละ มันไม่มีเหตุมีผล มันเป็นไปได้ไม่ได้หรอก มันติดกันไปหมดเห็นไหม เพราะอะไรรู้ไหม เพราะเราไปศึกษาธรรมะกันก่อนไง เราไปศึกษาธรรมะ แล้วเราว่า ธรรมะต้องเป็นอย่างนั้น

นี่เรื่องภพเรื่องชาตินะ เรื่องภพเรื่องชาติ คนที่มานั่งกันอยู่ที่นี่นะ มันมีที่มาทั้งนั้น แต่เวลาเราคุยกันทางวิทยาศาสตร์ นี่เรามาจากไหน เราก็เกิดมาจากพ่อแม่ ทุกคนสืบไปได้แค่พ่อแม่ แล้วพ่อแม่เกิดมาจากไหน พ่อแม่ก็เกิดมาจากพ่อแม่ เกิดมาจากปู่ย่าตายาย ปู่ย่าตายายเกิดมาจากไหน ปู่ย่าตายายก็เกิดมาจากผู้เฒ่าผู้แก่ นี่เกิดๆ กันมา

คิดดูสิว่า พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย หมอเจคนะ หมอเจออกมาพูดเอง เราเพิ่งดูพันธุกรรมนี้ หมอเจไปพูดที่ พุดที่จำลองเมืองกาญจน์นะ เขาบอกว่า เขานะเขาเกิดมานี่ พ่อเขามีน้องชายคนหนึ่ง แล้วพ่อเกิดมานี่น้องชายนี้เป็นแพทย์แผนไทย เขาบอกว่า เวลาเขาเกิดมานี่ พ่อเขานะ ก็เป็นหลานของปู่เขา มีพี่มีน้องสองคน แล้วพ่อเขานี้เกิดจากปู่เขา แล้วเขาบอกว่า ตัวหมอเจแกพูดเอง ว่าตัวแกเองนะ คือตัวปู่ เขาเองนี่ หมอเจนี่เขาเป็นปู่ ปู่มีพ่อเขา แล้วพ่อของพ่อ มาเกิดเป็นเขา

แล้วเขาบอกว่า น้ำชาข น้ำชาขื่อน้องของพ่อ บอกกับพ่อ บอกว่า ลูกเอ็งนี่คือพ่อมาเกิด แล้วเขาบอกว่า ถ้าไม่เชื่อ นี่หมอเจเล่าเองนะ ตัวแกเองเล่าเอง ประสบการณ์ของแกเอง

ตอนนั้นแกยังไร้เดียงสา ยังเด็กอยู่นี้ เขาก็มาพิสูจน์กัน มาคุยกับแกนี้แหละ อันนี้แกพูดเอง เราดูในทีวี แกบอกว่า ตัวพ่อก็ไม่เชื่อ พ่อหมอเจดนี่ไม่เชื่อว่าพ่อของตัวเองมาเกิดเป็นลูก ไม่เชื่อ น้ำก็ถามให้พิสูจน์

ก็เอาตัวหมอเจดมานั่ง ยังไร้เดียงสาอยู่ ถามว่าเวลาตายศพตั้งตรงไหน ตรงนั้น เป็นอะไรตาย บอกได้หมดเลย เด็กไร้เดียงสานี้บอกได้หมดเลย เขาถึงเชื่อ พ่อเชื่อเสร็จนี้ หมอเจดเล่าเองนะ พ่ออยากจะแฉ็ค ว่าพ่อเขาเองนี่พ่อเชื่อแล้วก็อยากจะแฉ็คใช้ไหม

พอเขาโตขึ้นมา หมอเจดมีอายุขึ้นมา เพื่อนของพ่อมา ก็จะอวดว่าลูกตัวเองนี่ระลึกอดีตชาติได้ ก็ถามต่อหน้าเพื่อน ว่าก่อนนั้นตายเพราะเหตุใด พ่อมันโตขึ้นมา โตขึ้นมา มันเริ่มเป็นปัจจุบัน นึกไม่ออก แต่ตอนไร้เดียงสานี้ แกพูดเองเลย แล้วแกบอกด้วยนะ พ่อมีภรรยาหลายคน

ทีนี้พ่อมีภรรยาหลายคนนี้ คนที่เป็นแม่นี้ก็อายุมากใช้ไหม แต่ภรรยาน้อยนี้ มันก็ยังเป็นเด็กๆ อยู่ พ่อเด็กอยู่ ตอนที่แกเป็นเด็กแกไปโรงเรียนนี้ เพราะว่าแม่เลี้ยงยังอยู่ใช้ไหม แม่เลี้ยงนี้มันก็เหมือนย่า ย่าใช้ไหม ก็ทำอาหารให้ พ่อทำอาหารป็นโตไปโรงเรียนไง แกบอกตัวแกเองพูดเอง

พ่อมันไม่ทันใจเด็ก มันเรียกย่า อี้ๆ เรียกเหมือนกับว่าตัวเองยังเป็นปู่ย่าอะไรนี่ทำไมซ้ำ อี้เนี้ เด็กนะ มาเรียกย่าอี้เลยแหละ เพราะคำว่าอี้เนี้ มันเรียกในสถานะของที่ว่า เขาเคยเป็นสามีภรรยากันมา นี่ตัวหมอเจดพูดเอง เราจะบอกว่า จากปู่ มาเกิดเป็นลูกไง เราจะบอกว่าเห็นไหม เราจะบอกเมื่อไหร่ที่เราสืบกันได้ว่าแค่เราเกิด เราเกิด ที่พูดนี้เพราะว่า หมอเจดแกออกมาพูดเป็นสาธารณะนะ

ทีนี้ที่เอามาพูดเพื่อให้เห็นว่า แกพูดเอง ตัวแกเอง พูดถึงประสบการณ์ของตัวเอง พูดถึงจิตวิญญาณของตัวเอง แล้วเราก็มายืนยันถึงว่า ในการเกิดไป ในการเกิดนี้ ภพชาตินี้

มันซ้อนกันมา เราจะบอกว่า เราสืบกันได้ว่าเราเกิดมาจากพ่อแม่ แล้วเราคิดสิ พ่อแม่ก็พ่อแม่ เรา พ่อแม่ก็เวียนกลับมาเกิดเป็นลูกเรา ก็อย่างตัวหมอเจดนี่แหละ

เขาเองเขามีลูก แล้วเขาเอง ตัวปู่เขาเองก็มาเกิดกับลูกเขาเอง นี่จิตวิญญาณมันทับซ้อน ภพชาติมันทับซ้อน แล้วจิตดวงไหนเป็นพ่อเป็นแม่ เราเกิดจากใคร ใครเป็นพ่อใครเป็นแม่ ใครผลิตเปลี่ยนกันมาอย่างไร เราก็ไม่รู้ แต่ถ้ารู้เรื่องอดีตชาติไป ถ้ารู้เรื่องอย่างนี้แล้ว มันสะท้อนใจใหม่ เวียนตายเวียนเกิด ผลิตกันไปผลิตกันมาอยู่อย่างนี้หรือ

ทีนี้ถ้ามาปัจจุบันนี้ เรามาใช้ชีวิตของเราเนี่ย เรื่องภพเรื่องชาติเนี่ยยืนยันว่ามี ถ้ายืนยันว่ามี ประสาธนะ เราจะเอามือนี้เหนี่ยวรั้งพระอาทิตย์ไว้ไม่ได้หรอก พระอาทิตย์เนี่ย เราไม่สามารถเออะอะไรเหนี่ยวรั้งมันได้ แรงขับของกรรม แรงขับของกรรม การเวียนตายเวียนเกิดของใจเราเนี่ย เราจะเออะอะไรไปเหนี่ยวรั้งมันไว้ไม่ได้

ทีนี้สิ่งที่เหนี่ยวรั้งมันไม่ได้เนี่ย เราถึงมาศึกษาศาสนาทั้งนี้ เราศึกษาศาสนาแล้วเนี่ย เราถึงทำความเข้าใจ ถ้าใจมันสงบขึ้นมานะ แล้วใช้ปัญญา ปัญญาในการชำระ ในการทำความเข้าใจของใจนี้ ใจนี้สะอาดบริสุทธิ์ได้ ถ้าใจนี้สะอาดบริสุทธิ์แรงขับ กรรมที่จะพาไปเกิดอีกนั้นมันไม่มี

แต่สิ่งที่เป็นจิตอยู่มี เห็นไหม จิตที่ว่า คุณธรรมเป็นอย่างธรรมชาติ ทุกอย่างเป็นธรรมชาติ คุณไปมันจะเป็นธรรม ไม่เป็น! เพราะคุณไปนี้ มันก็เหมือนพลังงาน พลังงานจะหดตัวเข้ามา พอพลังงานหดตัวเข้ามาเขว่านั้นคือนิพพาน นี่อันนี้ต่างหากที่ว่าเป็นอินดู

อินดูคือว่าจิตเข้าไป มันไม่มีปัญญา แต่เขาบอก เขาใช้ปัญญากันแล้วนะ ที่เขาคิดนั้นมันเป็นปัญญา มันเป็นปัญญาอบรมสมาธิ มันเป็นปัญญาเปลือก มันไม่ใช่ปัญญา คำว่าปัญญาของเขาคือจอภาพ เห็นจอภาพขึ้นมาจากโปรแกรมนั้น เราไม่เห็นโปรแกรมนั้น เราเห็นแต่จอภาพ โปรแกรมเตอร์มันขึ้นมาเห็นไหม เวลาเล่นคอมพิวเตอร์นี้มันขึ้นมา เราเห็นที่

จอภาพนั้น แล้วเราเห็นที่จอภาพนั้นแล้วเราแก้ไขอะไรได้ๆ

นี่ก็เหมือนกัน ปัญญาที่เราคิดกันว่าเราได้ใช้ปัญญากันแล้วนี่ มันเข้าไม่ถึงใจ เราถึงบอกว่ามันมีปัญหาวิมุตติ ปัญญาวิมุตตินี้มันต้องมีสมาธิ มันถึงจะเข้าไปถึงตัวจิต แล้วมันจะเข้าไปชำระกิเลสที่ตัวจิตนั้น นี่คือปัญญาวิมุตติ เจโตวิมุตติ มันก็เป็นตัวจิตนั้น ธรรมคาวิมุตติ ไม่มี ตอนนี้นั้นมันเป็นธรรมคาวิมุตตินะ เป็นธรรมคา ธรรมคาแล้วก็วิมุตติกัน มันเป็นไปไม่ได้หรอก สิ่งนี้นั้นเป็นไปไม่ได้

ที่นี้คำว่าเป็นไปไม่ได้มันก็อีกล่ะ เวลาเราปฏิบัติกันนะ มันจะมี กิเลส ขนาคว่าเรื่องอดีตชาติ มีพระหลายองค์ที่เราไปเจอมา เขาบอกว่าเขาเคยกลัว แล้วเขาจับความกลัวได้นี้ เขาเป็นพระอนาคา แล้วเขาพามาหาเรา เราก็อธิบายให้เขาฟัง

เราบอกไม่ใช่ พระอนาคานี้ มันต้องแก้กามราคะ สิ่งที่กำลังแก้กามราคะนี้ โธษะนี้นั้นเกิดมาจากใจ จิตมันต้องมีมหาสติ มหาปัญญาเข้าไป พอมันจับสติปัญฐาน ๔ กาย เวทนา จิต ธรรม ได้นี้ มันเห็นเป็นอสุภะ เห็นเป็นกามฉันทะ กามฉันทะคือความพอใจ คือมีตัวตน ถ้ามีตัวตน มีสถานที่ มันถึงเกิดกามราคะ ถ้าไม่มีกามฉันทะ ไม่มีสถานที่ ไม่มีเรา มันจะเกิดกามที่ไหน

กามจะเกิดบนอากาศหรือ กามนี้นั้นจะไปเกิดบนวัตถุหรือ กามมันเกิดที่ไหน กามมันเกิดจากเรา เกิดจากความพอใจ เกิดจากกามฉันทะ แล้วถ้ามันชำระตรงนี้ มันถึงเป็นพระอนาคา พออธิบายให้เขาฟังปั้บนะ เขาเข้าใจตรงนี้ไม่ได้ เขาบอกอย่างนั้นเขาเป็นพระสัทธา

เราบอกว่า พระสัทธานี้ จิตมันต้องสงบเข้ามา พอจิตสงบเข้ามาแล้วนี่ มันพิจารณา กาย จนกายนี้แยกออกไปเห็นใหม่ กายเป็นโพธิ จิตเป็นกระจกใส กายกับจิตนี้แยกออกจากกันโดยธรรมชาติ นี่กายเป็น โพธิ คือร่างกายนี้มันแยกของมันออกไป

ดูหลวงตาเวลาท่านพูด ท่านอธิบายของท่านเห็นใหม่ ท่านพิจารณากาย พิจารณากาย

นี่ มันสู่สภาพเดิม สู่สภาพเดิมคือจิตมันเห็นกาย ก็พิจารณากาย กายมันจะแปรสภาพ น้ำ
ระเหยขึ้น สิ่งที่มีมันเป็นดิน มันจะเป็นดินไป ไฟส่วนเป็นไฟ ลมกระจายออก แยกตัวออกไป
นี่ สิ่งที่มีมันเป็นธาตุ ๔ นี่ มันคืนสู่สภาพเดิม นี่กาย! แยกออกไป

สิ่งที่มีมันเป็นนามธรรม ที่มันคิดข้อยู่ในนี้ มันจะสลัดตัวมันเองออกมา ให้มัน
สะอาดไป เพราะนี่ ถ้าเป็นพระสัททนต์นี้กายกับจิตต้องแยกออกจากกันโดยธรรมชาติ จิตนี้
ราบเป็นหน้ากลอง ถ้าอย่างนั้นผมเป็นพระโสดาบัน เขาว่านะ

เราบอกพระโสดาบันนี่ก็ไม่ใช่ เพราะความกลัวนี่มันเกิดดับ พระโสดาบันส่วนพระ
โสดาบัน พระโสดาบันต้องพิจารณากาย พิจารณาขันธ ขันธ มายิดกาย พิจารณาจนเห็น
สัkkายทิฏฐิ พอกายมันปล่อยแล้ว ถึงเป็นพระโสดาบัน อย่างนั้นผมไม่ได้เป็นอะไรเลย

เพราะเขาเกิดความกลัวขึ้นมา แล้วเขานั่งสมาธิ ความกลัวหายไป เขาเข้าใจว่าเขาเป็น
พระอนาคา ก็ความกลัวนี้ แล้วความกลัวของเรามันเกิดดับใช้ไหม อย่างเช่นเรากลัวผีนี้
กลางคืนนี้เรากลัวผีมากเลย พอจุดไฟสักพัก เราหายกลัวผีไหม เราเป็นพระอนาคากันแล้วนะ
นี่ดูความเข้าใจผิดของผู้ที่ปฏิบัติ

คนที่ปฏิบัติ ความเข้าใจผิดของตัวเอง แค่เห็นความกลัวขึ้นมา แล้วแทงความกลัว ก็ว่า
ตัวเองมีมรรคมีผล นี่ในการปฏิบัติในปัจจุบันนี้ มันจะเป็นอย่างนี้นะ มันจะเป็นอย่างนี้เพราะ
เรา เราตริกันในธรรมะไง เราเข้าใจในธรรมะใช้ไหม พอเราเข้าใจในธรรมะนี้ เวลาเราสงสัย
เราก็มีความสงสัย เวลาเราใช้ปัญญา สมองเรา หรือความรู้สึกเรามันเข้าใจ ตอบโจทย์ได้
ทั้งหมด มันก็ปล่อยหมดเลย

เราก็บอกสิ่งนี้เป็นธรรม เห็นไหม ไม่ใช่ มันเป็นสามัญสำนึก มันเป็นเปลือก นี่ถ้าอย่าง
นี้บ๊านนี่ ถ้าเราละอย่างนี้เข้าไปเรื่อยๆ แล้วนี่ อินดู อินดูคือเข้าไปสู่จิตเดิมแท้ คือมันสงบเข้า
มาเรื่อยๆ มันหดสั้นเข้ามาเรื่อยๆ ไม่ได้ชำระอะไรเลย

แต่ถ้าเป็นปัญญาวิมุตติ จิตสงบเข้ามา แล้วจิตออกรู้สติปัฏฐาน ๔ จิตมันแก้ไขหมด
นั่นถึงเป็นปัญญาวิมุตติ

เจโตวิมุตติ จิตสงบ เจโตวิมุตติคือสมาธิอบรมปัญญา ปัญญาวิมุตติ คือ ปัญญาอบรม
สมาธิ เจโตวิมุตติคือสมาธิอบรมปัญญา ปัญญาวิมุตตินี้มันมาทางสายของพระสารีบุตรเห็น
ไหม ปัญญานำ คือใช้ปัญญาใคร่ครวญเข้าไป จนจิตสงบเข้ามา จิตไม่สงบไม่ได้! จิตไม่สงบ
หน่วยกิจ ๗ หน่วยกิจของศาสนาพุทธนี้มันหน่วยกิจ ๘ มันคือมรรค ๘

มรรค ๘นี่คือ หน่วยกิจ ๘ ต้องมีครบ ๘ แต่ถ้ามันตัดสมาธิทิ้งไป หน่วยกิจมันมีอยู่ ๗
หน่วยกิจ ๗ หน่วยกิจนี้สอบไม่ผ่าน เป็นไปไม่ได้! มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ทั้งสิ้นเลย หน่วย
กิจต้องครบหมด ทีนี้หน่วยกิจมันไม่ครบนี้เราไปปฏิบัติมันเอง เราไปตัดทิ้งเอง

พอเราตัดทิ้งเองเพราะความเข้าใจว่า เสียเวลา ความเข้าใจว่า เราไม่จำเป็นต้องใช้
ความเข้าใจว่า นี่ไง ถ้าอาจารย์ไม่เป็นนะ อาจารย์ไม่เป็นสอนผิดหมดเลย แล้วในการ
ประพฤติปฏิบัติ นี่นะหลวงตาท่านเล่าให้ฟัง ซึ่งมากนะ ท่านบอกท่านไปอยู่กับหลวงปู่มัน
ใหม่ๆ จิตมันเสื่อม พอจิตมันเสื่อมมันเคยภาวนาได้ไง แล้วจิตมันเสื่อม มีความทุกข์มากนะ
มีความทุกข์มาก

ธรรมดาเราเป็นลูกเนาะ มีพ่อแม่ก็ไปออกอ้อน ลองเป็นลูกสิ มีพ่อแม่ก็.. แม่ของตังก์
อันนี้ก็เหมือนกัน เรามีครูบาอาจารย์นะ เวลาจิตมันเสื่อม พอจิตเสื่อมก็ไปหาหลวงปู่มัน ท่าน
พูดนะ นี่คนปฏิบัติเหมือนเด็กๆ นะ จิตเหมือนเด็กๆ จริง การประพฤติปฏิบัติมันจะมีดังนี้

ตัวเองเพราะยังเด็กอยู่ พอเริ่มปฏิบัติใหม่ เป็นมหาแล้วนะ ออกปฏิบัติแล้วนะ พอจิต
เสื่อมแก้ไขไม่เป็น พอไปหาหลวงปู่มันนะ ไปถามท่าน “ทำไมนะ นี่จิตมันเสื่อม” “โอ้ จิตมัน
เสื่อมหรือ” นี่พ่อแม่เอ็นดู แล้วลูกน้อยนะ

“อ้อ จิตมันเสื่อมนะ จิตมันเหมือนเด็กๆ เด็กๆ นะ เด็กๆ จิตมันต้องกินอาหารนะ ตอนนี้จิตมันเหมือนเด็กๆ มันออกเที่ยว มันเร่ร่อน มันก็เลยเสื่อมไป ไม่ต้องไปตามมันหรือกินอาหารไว้ เหมือนเอาขนมล่อมันนะ พอมีขนมปั๊บ พอเด็กมันหิว เด็กมันจะกลับมากินขนมเอง”

ทีนี้ เราก็ไม่ต้องไปตามจิต ถ้าจิตเสื่อมไปตามจิต มันจะไม่ได้จิตหรือ ให้กำหนดพุทโธๆ ไว้ เหมือนเอาอาหารที่จะล่อเด็กนะ พุทโธๆ พุทโธๆ พุทโธๆ พุทโธๆ พุทโธๆ พุทโธๆ พุทโธๆ ไปเรื่อยๆ นะ เหมือนอาหารวางไว้เนี่ย เด็กมันหิวมันจะไปไหนล่ะ มันก็ต้องกลับมากินอาหาร พุทโธๆ พุทโธๆ ไปเรื่อยๆ ละ

ที่แรกพอจิตมันเสื่อมเพราะอะไร จิตมันเสื่อมเพราะเราอยากได้จิต เราวิ่งไปแสวงหา มัน มันก็ยิ่งส่งออกไป ทีนี้จะอธิบายมาก เพราะคนมันภาวนาไม่เป็น พอคนมันภาวนาไม่เป็น คนมันไม่มีเหตุผลนี้ อธิบายเข้าไป ยิ่งอธิบายเข้าไปมันก็ยิ่งงง แต่อธิบายเป็นรูปธรรม แบบเอาเด็กมาเป็นตุ๊กตา พอนึกภาพอย่างนั้นซะใหม่ ก็พุทโธๆ

พุทโธๆ คือขนม เราก็รักษานม ก็คือ พุทโธๆ พุทโธๆ จิตมันก็หดกลับเข้ามาที่เก่า มันก็เป็นความสงบ พอเราสงบขึ้นมา มันก็อยู่ของมันได้ แล้วพอท่านปฏิบัติไป ท่านเล่าให้ฟังเอง หลวงตาท่านเล่าให้ฟัง เราฟังแล้วมันซึ่งใจ แล้วท่านก็ซึ่งใจ

เพราะตอนที่เราเป็นเด็ก แล้วพ่อแม่สอนนี้ เด็กทุกคนนะ นั่งอยู่นี้ทุกคนนะ ไม่เถียง พ่อแม่ไม่มี พ่อแม่บอกอะไร เถียงทั้งนั้นล่ะ เถียงๆ เพราะมันยังไม่รู้ เถียงภาษาเด็กนะ นี่ก็เหมือนกัน พอบอกอะไรมันก็ยังเถียงของมันอยู่ มันยังคิดในใจอยู่ แต่พอปฏิบัติแล้วมันได้ แล้วตัวเราเองโตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่ เพราะปฏิบัติ มันเจริญรุ่งเรืองขึ้นไปเรื่อยๆ

แล้วย้อนกลับไปดูตรงนั้นนะ มันเลยสังเวชใจ นี่ปลงธรรมสังเวช สังเวชว่า ตอนที่เรากำลังอยู่ พ่อแม่รักเรามาก ท่านสอนเราด้วยความเมตตา ท่านสอนเราด้วยคุณธรรมนะ

ท่านสอนให้เรา ไม่รู้ตัวเลย เห็นไหม นี่จิตมันออกไปเที่ยว มันต้องกินอาหาร รักษาอาหารไว้
เดี๋ยวมันต้องกลับมา

แล้วทำอย่างนั้น มันก็ได้ผล คือมันเห็นบุญเห็นคุณใจ มันซึ่ง ซึ่งต่อเมื่อเราโตขึ้นนะ
พอเราโตขึ้นนะ ทุกคนนะ เด็กๆ นี่นะ จะคิดว่าพ่อแม่ไม่รัก พ่อแม่เอ็ด แต่พอเราโตขึ้นมา
เรามีลูกมีเด็กรุ่นนี้ มันเป็นไปได้ไหม ว่าพ่อแม่ไม่รักลูกนี้ มันเป็นไปได้ไหม มันเป็นเรื่องที่
เป็นไปได้เลย แต่ทำไมเราคิดกันอย่างนั้นล่ะ

เราคิดอย่างนั้นเพราะอะไร เพราะว่ามันเป็นกิเลสของเราใจ มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้
เลยที่ว่าพ่อแม่ไม่รักเรา นี่ มันเป็นไปได้เลย แต่การแสดงออกนี่มันเป็นอย่างนั้น เป็นที่จืด
นิสัย พ่อแม่บางคนเห็นไหม บางคนก็พูดจากับลูกนี่มันวอล ไซ้ไหม บางคนนิสัยก็พูดกระโชก
โศกฮาก มันเป็นนิสัยของพ่อแม่ล่ะ นิสัยไม่ใช่ความรัก นิสัยคือนิสัยนะ แต่ความรักในใจ
มันเป็นเรื่องของความรักในใจ มันไม่ใช่นิสัย แต่เราไปดูกันไม่ออกไง เราไปดูกันที่นิสัยการ
แสดงออกไง เราไม่ได้ดูตรงที่เนื้อหาสาระ ที่ว่าท่านรักเราจริงหรือไม่รักเราจริง

นี่ก็เหมือนกัน พอจิตมันไปเห็นเข้า พอมันไปรู้เข้า แล้วมันโตขึ้นมาล่ะ มันซึ่งมากนะ
นี่เราจะย้อนกลับมาที่นี้ ย้อนกลับมาในการประพฤติปฏิบัติ ย้อนกลับมาที่ ถ้ามันมีครูมี
อาจารย์คอยชี้แนะ เรื่องภพเรื่องชาติ ถ้าเป็นพระที่ปฏิบัติ เป็นครูบาอาจารย์ที่ดี เคยผ่านการ
ปฏิบัติมานี้ เรื่องนี้รู้รู้แล้วนะ ไม่ใช่รู้ธรรมดา

หลวงปู่มนักรู้หมด ถ้ารู้แล้วนะ ควรพูด ไม่ควรพูด เวลาท่านเทศน์ หลวงตาท่านบอก
เวลาหลวงปู่มนักรู้ ท่านเทศน์ถึงแต่เหตุ ไม่บอกถึงผล ถ้าบอกถึงผลแล้วนี้ ลูกศิษย์จะ
ยึดที่ผลนั้น คูตี เรื่องนี้ เราก็คิด หลวงตานี้ ท่านนั่งตลอดรุ่ง นั่งตลอดรุ่ง พอนั่งตลอดนะ จิต
มันลงดีมาก

แล้วพอจิตมันลงนี้ จิตมันลงนี้มันอย่างหนึ่งนะ แต่เวลากิเลสมันขาดนี้ มันขาดอีก

อย่างหนึ่ง ขาดอันนั้นคนเดียว ที่นี้มีอยู่คนเดียว ท่านนั่งจิตลงหมดเลย จิตนี้แยกเลย กายเป็นโพธิ จิตเป็นกระจกใส แยกออกจากกันเลย เพราะทำอย่างนั้น นั่งตลอดรุ่ง นั่งตลอด ก็ขึ้นไปหาหลวงปู่มนัใจ

ขึ้นไปหา อธิบายให้ท่านฟัง ท่านก็ชม ชมมาก พอชมมากก็นึกว่าถูกต้อง ก็มันถูกอยู่แล้วนะ แต่คิดว่าจะเอาอีก คือการที่เราปฏิบัติ ขณะที่มันคนเดียวนี้ มันมีรสชาติต่างกับบ่อยมาก พอมันขาดแล้ว ก็อยากได้รสชาตินั้นอีก เพราะรสชาติมันฝังใจมาก ก็ไปถามหลวงปู่มนัใจว่า

“จะเอาอย่างนี้อีก” หลวงปู่มนัใจท่านพูดคำนี้ไง “จะบ้าหรือ มันก็มีคนเดียวเท่านั้นล่ะ”

เวลาขาดนี้ เวลาเราทำอาหารสำเร็จแล้ว อาหารสุกแล้วนี่ อาหารที่สุกแล้ว จะทำให้สุกซ้ำอีกได้ไหม อาหารที่สุกแล้ว ก็คืออาหารที่สุกแล้วใช่ไหม เรามาอุ่นกิน มันก็อุ่น มันก็คือการพิจารณาเท่านั้นเอง ท่านก็เลยเถิดว่า จะบ้าหรือ มันก็มีคนเดียวเท่านั้นล่ะ ทำอย่างนี้มันก็เหมือนกับเรา เหมือนหลวงปู่มนัใจที่ถ้ำสาริกา พอรวมลงบับ หลวงปู่มนัใจท่านไปเห็นยักษ์ที่ถือตะบองมา

หลวงตาที่พิจารณาอยู่ที่บ้านฝื่อ มันก็ลงอย่างนี้เหมือนกัน แต่เห็นไหม ลงวิทยานิพนธ์คนละอัน คือลงเหมือนกัน ก็เลขาคนเหมือนกัน แต่ผลบุญกุศลต่างกัน แต่อยากได้อีก ท่านก็บอกว่า มันก็มีคนเดียวเท่านั้นล่ะ มันไม่มีสองหรือ คำนี้ไง คำว่ามีหนึ่งเดียวก็หนึ่งเดียวเราได้แล้ว พอได้แล้ว เราก็รักษาจิตไว้ รักษาจิตไว้เฉยๆ มันก็เป็นความว่าง คิดสมาธิอยู่ ๕ ปี เพราะตัวเองทำอย่างนี้

แล้วคำพูดเห็นไหม นี่ คำ เวลาไปถามครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์นะท่านวินิจฉัยให้ เราแต่เราตีความผิด เราจับหลักนี้ผิด คิดสมาธิอยู่ ๕ ปี พอคิดสมาธิ ๕ ปี ไปนี้ พอมันคิด

๑. คิตตสมาธิ ๒. ต้องทำอย่างมีพื้นฐานด้วย

ที่นี้พอคิตตสมาธิ ลูกเรานี้ เวลามันเข้าใจผิด ลูกเราพอมันเข้าใจผิดใช่ไหม พ่อแม่เข้าใจผิดได้ไหม พ่อแม่ไม่เข้าใจผิดหรอก แต่พ่อแม่ที่จะสอนลูกที่เข้าใจผิดแล้วนี้ จะกลับความเห็นผิดของลูกนี้จะทำอย่างไร นี่การแก้จิต

พอจะกลับความเห็นของลูกที่ลูกเข้าใจผิดไปแล้วนี้ แต่เราจะพูดให้ถอนความคิดนั้นนะ ก็หาจังหวะมาเรื่อย หลวงปู่มีนะ

“มหากิจเป็นอย่างไร” “ดีครับ” “จิตเป็นอย่างไร” “ดีครับ”

จนถึงที่สุดนะ “ดีครับๆ นะ คืออย่างนั้นมันจะนอนตายอยู่กับสมาธิอย่างนั้นหรือ”

อันนี้เด็กที่เข้าใจผิด พอเข้าใจผิดก็บอก “อ้าว แล้วถ้าไม่นอนตายอย่างนี้ แล้วสัมมาสมาธิเป็นอย่างไรล่ะ”

เพราะสัมมาสมาธินี้ มันมีทางวิชาการมารองรับไว้ ว่าเป็นสัมมาสมาธิในมรรค ๘ ใจ

“สัมมาสมาธิของพระพุทธเจ้า อย่างหนึ่ง สัมมาสมาธิของท่านอีกอย่างหนึ่งนะ”

นี่ความเข้าใจผิดของลูก จะต้องแก้ไขอย่างไร ให้ลูกนี้เข้าใจให้ถูก คือหงายภาชนะขึ้นมา พอหงายภาชนะขึ้นมาเห็นไหม พอหงายภาชนะขึ้นมาปั๊บนี่ออกใช้ปัญญา ก็ไปเจออสุภะ อสุภะ นั่นนะ อนาคามรรค

เนี่ยเวลาสอน เวลาตี เรานี้ขณะปฏิบัติ มันคำสอนของอาจารย์นี้ถูก ถูกในขั้นของขั้นนั้น แต่ขั้นต่อไป เราต้องก้าวเดินต่อไป แต่ความเห็นของเรานะ นี่ ปัญญาวิมุตติ-เจโตวิมุตติ

มันจะมีระดับของมัน มีขั้นตอนของมัน ที่เราต้องพัฒนาการของมัน เป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป ไม่ใช่อยู่เฉยๆ ธรรมวิมุตติ ธรรมชาติวิมุตติ นอนอยู่กับมันแล้วเป็นธรรม เป็นไปไม่ได้! เป็นสิ่งที่เป็นไปได้!!

แล้วพอมันแก้ไขไป สิ่งนี้มันเข้าไป พอผ่านตรงนี้เข้าไป ถ้าพูดถึงจิตที่มันยังเข้าไปแก็กิเลสไม่ได้ มันก็จะไปเห็นข้อมูลและ จิตเดิมแท้ที่ผ่องใส ชัดๆ เลย จิตเดิมแท้ที่ผ่องใส นี่คือโปรแกรม จิตเดิมแท้ที่ผ่องใส แต่ขณะที่ออกมาข้างนอก มันเป็นจันทร์ พอเข้าไปถึงจิตเดิมแท้ นี่ อย่างไรๆ ก็จะไปเจอ

“เรื่องภพเรื่องชาตินี้ทุกคนจะเข้าไปรู้ไปเห็น ต้องไปเจอเด็ดขาด จะต้องไปเจอของตัวเอง”

แล้วพอไปเจอขึ้นมาเนี่ย เจอแล้วเราไม่ติดกับมัน แล้วเราจะแก้ไขอย่างไร เพราะเจอแล้วนะ

“เห็นภพเห็นชาติแก็กิเลสไม่ได้ มรรคญาณเท่านั้นแก็กิเลส”

แต่เห็นภพเห็นชาติก็เพราะว่ามันเป็นข้อมูลเดิมเท่านั้นเอง ที่นี้มันอยู่ที่เดียวกัน แต่คนละเรื่องเดียวกัน การเห็นภพเห็นชาติอย่างหนึ่ง การแก้ภพแก้ชาติอย่างหนึ่ง ไปแก้ที่เดียวกันนั่นละ ไปแก้ตรงโปรแกรมนั่นละ แต่การรู้การเห็นอย่างหนึ่ง อันนั้นคือการเห็นอดีตชาติ การเห็นข้อมูล

แต่การไปชำระล้าง การไปแก้ไขสิ่งที่ใช้ข้อมูลนั้น อันนั้นเป็นเรื่องของการชำระกิเลส อันนั้นเป็นมรรคญาณ อันนั้นเป็นศาสนา ต้องทำกันอย่างนี้นะ มันถึงจะเข้าไปถึงความจริงได้ ถ้าเข้าถึงความจริงได้ มันถึงเห็นความต่างไง นี่เวลาพูดอย่างนี้ เราก็คิดถึงผู้ที่ปฏิบัติเหมือนกัน ถ้าผู้ที่ปฏิบัตินะ แล้วเข้าถึงสัจจะความจริง มันจะเห็นตรงนี้ ถ้าผู้ที่เข้าไม่ถึง

ถ้าจะความจริงนะ ไปเห็นภพเห็นชาติ เห็นฉาน เห็นอภิญญา นี่ จะเข้าใจว่าตัวเองมีมรรคมีผล จะสำคัญตนว่าตัวเองเป็นผู้วิเศษ จะสำคัญตนนะ

เรานั้น เราทุกคนเห็นไหม น้ำมันนี้ ดุติ ปตท. มันก็คุณนี่ เป็นก็แสนๆ ลิตระแล้ว มันหมดไหม เราจะบอกว่าฉานสมาบัตินี้มันคือข้อมูล มันคือพลังงานนะ มันเหมือนน้ำมันนี้ น้ำมันนี้เราจะเก็บไว้ โดยที่ให้นมันอยู่กับเราตลอดไปได้ไหม มันเป็นไปไม่ได้หรือมันเป็นไปไม่ได้แต่น้ำมันนั้นนะ เราเอาไปขาย แล้วเราเอาเงินมาเก็บไว้เราเก็บไว้ได้นะ

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่เราไปรู้ไปเห็น ด้วยฉานสมาบัตินะ มันเป็นเรื่องที่มันแก้ก็เลสไม่ได้ ถ้าขายขึ้นมา ทำประโยชน์ขึ้นมา มันถึงจะเป็นความจริงนะ นี่มันถึงเป็นประโยชน์

การไปรู้ไปเห็นก็เหมือนกัน รู้เห็นภพเห็นชาติ มันแยกออกเป็น มันแยกได้ว่าอันนี้มันเป็นพลังงาน แต่อันนี้มันเป็นปัญญา เห็นไหม เราไปอ่านของเขานี้ หนังสือที่เขาเขียนมา เขาบอกว่า มีสติตัวจริง สติตัวปลอม เราถึงงั้น สติตัวจริง สติตัวปลอมเห็นไหม สมมุติปัญญาดีมันปลอมหมดนะ

ปัญญาที่เราใช้กันอยู่นี้ แปลว่าเป็นของจริงไหม ถ้าเป็นของจริงอยู่กับเราตลอดไปไหม ปัญญาที่เราต้องฝึกใช้ไหม ความคิดนี้ เราต้องฝึกอยู่ตลอดเวลา สมาธิก็เหมือนกัน เวลาปฏิบัติไปแล้วนะ ถึงที่สุดวิมุตินะ มันข้ามพ้นทั้งจริงและปลอม มันจะไปข้ามพ้นทั้งจริงและปลอม ของจริงกับของปลอมนี้ ถ้าทางเรารู้ มันจะเป็นของจริงของปลอม มันคนละชนิด

แต่ในการประพฤติดุติปฏิบัติของเรา จิตดวงเดียว คิดถูกจริง คิดผิดปลอม มันมาจากไหน ไอ้จริงไอ้ปลอมนี้มันเปลี่ยนได้ จากจริงก็เปลี่ยนเป็นปลอมได้ จากปลอมก็เปลี่ยนเป็นจริงได้ จากจริงเปลี่ยนเป็นปลอมอย่างไร

จากจริงคือพลังงานนี้ตัวจริง ปัญหานี้ตัวจริง เคี้ยวคิด พอใช้พลังงานไปมากๆ เข้า ความคิดมันก็เปลี่ยนแปลง พอเปลี่ยนแปลงนี้มันก็น้อยเนื้อต่ำใจ มันก็ท้อถอยนี้ปลอมแล้ว นี่มันแปลกที่ว่า จริงก็มาปลอมได้ ปลอมก็เป็นจริงได้ คำว่าจริงนี้มันยังไม่จริงแท้ จริงคือจริง ชั่วคราว จริงคือ สัพเพ ธัมมา อนัตตา จริงคือสภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ จนถึงที่สุดแล้ว ข้ามพ้นทั้งดีและชั่ว จริงและปลอม อันนั้นเป็นวิมุตติ พ้นจากบัญญัติ

ฉะนั้นเขาบอกว่า สติจริงสติปลอม ปัญญาจริงปัญญาปลอม มิงแบ่งจริงแบ่งปลอม มันก็เหมือนที่ว่านี้ บอกว่านี่เห็นไหม จิตนี้มาจากนรก จิตนี้มาจากสวรรค์ เราบอกว่า จิตดวงเดียวกันแหละ มันเคยเกิดนรก มันเคยเกิดสวรรค์

พระโพธิสัตว์เห็นไหม เคยเวียนตายเวียนเกิด จิตดวงเดียวกันละ มันขึ้นไปบนสวรรค์ก็ได้ หมดวาระมันลงนรกก็ได้ มันไม่มีจิตดวงไหนอยู่บนสวรรค์ตลอดไป

เหมือนกับจิตดวงเดียวกัน ไม่เคยอยู่ในนรกเลย อยู่บนสวรรค์ตลอดๆเลย แล้วถ้ากรรมชั่วมันจะไปไหนละ มันทำกรรมชั่วมันก็ลงนรกนะ แล้วจะบอกว่าจิตดวงนี้มาจากนรก ใช่ว่ามันพ้นจากกรรมนรก มันก็ขึ้นมาจากนรกจริงๆ นั่นละ แต่กรรมดีเขาก็มี เขาเคยมาจากสวรรค์ก็ได้ ถ้าเขาดีเขาก็ไปสวรรค์ได้

จิตมันไม่คงที่ตายตัว แบบแร่ธาตุไง มันไม่คงที่ตายตัว มันเปลี่ยนแปลง มันพัฒนาการได้ มันทำให้บวกก็ได้ ทำให้ลบก็ได้ อยู่ที่เรากระทำของเรา ทีนี้ ถ้าเรามีสติ เราทำสิ่งที่ดีๆ ขึ้นไปนี่ เราทำแต่สิ่งที่ดีๆ ดีๆ ตลอดไปตลอดไป จนถึงที่สุด ความดีนั้นละเอียดขึ้นไป

สุตมยปัญญา จินตมยปัญญา ภาวนามยปัญญา เห็นไหม มันพัฒนาการของมัน ปัญญามันมีพัฒนาการของมัน ความรู้สึกมันพัฒนาการของมัน ขณะที่มันยังไม่พัฒนาการไปถึงที่สุด ความดีนี้มันเปลี่ยนแปลงได้ พอถึงที่สุดแล้วความดีคงที่ โสดาบัน สกิทา อนาคา

อรหันต์นี้ คงที่ คงที่แบบว่ามารหาไม่เจอ คงที่ที่ว่าไม่มีใครเห็น แต่ถ้าที่ว่ามันจริง ปัญญาจริง ภพจริง ที่ว่าเกิดตายเกิดตายนี้ คงที่ที่เปลี่ยนแปลง คงที่ คงที่ที่เปลี่ยนแปลง แต่เวลาถึงที่สุดแล้ว คงที่ที่ไม่เปลี่ยนแปลง

นี่ถ้ามันปฏิบัติไป มันจะนี่ จากภพชาติ ภพชาติเป็นเรื่องภพชาตินะ แล้วภพชาตินี้ กรรมนี้เป็นอินไตย มันละเอียด บางภพบางชาติมันซับซ้อนนี่ แล้วเราจะอธิบายให้ตายตัว เรื่องกรรม ถ้าไม่อย่างนั้นนะ ถ้าไม่ตายตัว ทำไมครูบาอาจารย์เราที่ว่า บางทีหมดอายุแล้ว ทำไมต่ออายุได้ ถ้ามันคงที่นี้ มันจะต่ออายุไม่ได้ ผู้ใด พิจารณาอิทธิบาท ๔ อยู่ จะอยู่ ๑ กับก็อยู่ได้

อิทธิบาท ๔ ที่นี้ในพระไตรปิฎก

“ผู้ที่พิจารณาอิทธิบาท ๔ ได้จริง คือพระอรหันต์เท่านั้น”

อย่างพวกเราพิจารณาอิทธิบาท ๔ คือสัญญาเท่านั้น จันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา ดูจิต พอวิมังสาคือใคร่ครวญจิต แล้วเราใคร่ครวญอะไร ใคร่ครวญความคิด เราใคร่ครวญจิตเหวอ ไม่เคยเห็น

“ผู้ที่มีอิทธิบาท ๔ พิจารณาอิทธิบาท ๔ ด้วยความชำนาญ ด้วยความถูกต้อง มีพระอรหันต์ เท่านั้น”

ถ้าจากพระอรหันต์ เข้าไม่ถึงตัวจริง พิจารณาแต่เงาของมัน ไม่ถึงตัวจริง ถึงจะอยู่อีกกับหนึ่งไม่ได้ จะทำอย่างพระอรหันต์ไม่ได้ พระอรหันต์จะทำอย่างนั้นได้ เพียงแต่ จะทำหรือไม่ทำเท่านั้น เหวี่ยง